

Med **COVID-19/corona-krisen** kan de fleste mærke løn-usikkerheden, ikke mindst selvstændige og deltids-beskæftigede. Vi har i den danske tænketank SamfundsTanken undersøgt og testet sådanne situationer både i Danmark og internationalt [1], med forsøg med danske borgere siden 2016 [2]. **Vores løsninger er anerkendt** af internationale forskere som Guy Standing [3] og internationale politikere som Karen Jooste [4].

Vores undersøgelser finder, at 17.500 kr./måned før skat, uden krav om modydelse, kan gives **uden reel omkostning for den danske stat** - det kan rettere ses som en hurtig investering i at styrke samfundet [5].

Lignende forslag har været omtalt i Weekendavisen [6] og Ingeniøren [7] m. fl., og Australien laver allerede lignende udbetalinger til sine borgere [8]. I USA [9] og Storbritannien [10] tales der pt. om lignende løsninger. Et borgerforslag om lignende kriseløn er i gang i Storbritannien [11].

De 17.500 kr./måned er selvfinansierende for staten, og kan tildeles alle danske statsborgere (der har NemKonto og digitalt skattekort) – et beløb på det niveau er nødvendigt for at skabe de cykliske effekter i samfundet, der gør 'helikopterpenge', ligesom Kriselønnen, selvfinansierende, ved at få flere i job [12].

De ekstra penge, der med Kriselønnen kommer ud i samfundet, betaler primært for danske basisvarer og -ydelser, som der da købes flere af. Moms og afgifter på disse varer og ydelser returnerer penge til staten, samt støtter de danske virksomheder, som dermed kan overleve, beholde flere i ansættelse og endda ansætte flere, og dermed betale selskabsskat og personskat fremadrettet. Desuden **spares omkostninger til kontanthjælp og dagpenge**, eftervirkningerne af arbejdsløshed (stress, depression, selvmord mm.) i samfundet mindskes, samt den generelle sundhed forbedres [13] – hvilket også er væsentligt under corona-krisen.

De cykliske effekter betaler den første halvdel af statens investering i Kriselønnen, og mere til på længere sigt, hvormed investeringen er en god forretning - og dermed at foretrække frem for de fleste andre initiativer i krisepakkerne. Ligesom krisepakkerne, hjælper Kriselønnen også til at folk kan blive væk fra arbejdet uden de helt store konsekvenser. Men Kriselønnen får dog ikke alle folk til at holde op med at arbejde [14]:

- De, som nu står uden indtægt, får et beløb i kontanthjælpsstørrelse med sædvanlige skattefradrag.
- De, som har førtidspension eller folkepension får modregnet 15-30% af Kriselønnen efter skattefradrag.
- De, som kan få dagpenge eller kontanthjælp, får modregnet Kriseløn i udbetalingen som anden indtægt.
- De, som stadig har en god indtægt fra løn, har brugt deres fradrag og betaler derfor høj skat af Kriselønnen.

Den anden halvdel af statens investering kommer derfor næsten øjeblikkeligt retur i skat og besparelser, men er en stor hjælp til de, som ville stå uden eller med meget lille indtægt, og ingen modydelse kræves.

Kortvarigt vil Kriseløn koste den danske stat ca. 20 mia. kr. om måneden i likviditet (ikke en omkostning, men en investering, der senere betaler sig selv hjem med overskud). Dette vil selv gennem 3-4 måneder (hvorefter Kriselønnen bør være løbende selvfinansierende), ikke være voldsomt, sammenholdt med de allerede 125 mia. kr. planlagte i 'nødhjælps-likviditet' fra regeringen.

De mange [detaljer og beregninger i ovenstående forslag findes nøje gennemgået her](#).

Vi foreslår dette simuleres i Finansministeriets regnemaskine med alle eksternaliteter med det samme. Med lidt held bør det kunne sættes i værk før 31. marts 2020, hvor næste store lønudbetaling understreger problemerne.

Vi har indsendt Kriseløn som borgerforslag til Folketinget - [du kan stemme derpå med linket her](#).

Med venlig hilsen,

Teamet bag [SamfundsTanken](#)

[Søren O. Ekelund](#), [Ida J. Farver](#), [Henrik S. Jacobsen](#), [Kirsten Riddervold](#),

[Jesper Pedersen](#), [Chris R. Jensen](#), [Pernille T. Jakobsen](#), [Simon S. Christiansen](#)

Referencer

- [1]** "Vi har i den danske tænketank SamfundsTanken undersøgt og testet sådanne situationer både i Danmark og internationalt": www.samfundstanken.dk/project-bank
- [2]** "med forsøg med danske borgere siden 2016": <https://www.linkedin.com/posts/samfundstanken-god-fredag-allesammen-det-er-godt-at-tage-activity-6590933288473378817-Nl3Z/>
- [3]** "Guy Standing", Professor ved University of London, kalder SamfundsTankens løsning "ingenious" i sin seneste bog: https://books.google.dk/books?id=MPahDQAAQBAJ&pg=PT104&lpg=PT104&dq=%22SamfundsTanken%22&source=bl&ots=V0o_igSZHL#v=onepage&q=%22SamfundsTanken%22&f=false
- [4]** "Karen Jooste" har tidligere siddet i Sydafrikas parlament og er SamfundsTankens kontaktperson i forhold til pilotforsøg i Sydafrika: <http://ubiseed.net/UBIseedPitchDeckNew.pdf#page=11>
- [5]** "investering i at styrke samfundet": <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/98162/978-951-44-9989-0.pdf#page=35>
- [6]** "Weekendavisen", Giv pengene væk, 13. marts 2020: <https://www.weekendavisen.dk/2020-11/samfund/giv-pengene-vaek>
- [7]** "Ingeniøren", Byg Et Samfund (om), 16. marts 2020: <https://ing.dk/blog/byg-samfund-233094>
- [8]** "Australien laver allerede lignende udbetalinger til sine borgere": <https://www.abc.net.au/news/2020-03-12/coronavirus-stimulus-explainer/12048632>
- [9]** "USA": <https://reason.com/2020/03/16/mitt-romney-tulsi-gabbard-agree-the-federal-government-should-give-everyone-cash/>
- [10]** "Storbritannien": <https://www.gov.uk/government/news/sick-pay-from-day-one-for-those-affected-by-coronavirus>
- [11]** "borgerforslag om lignende kriseløn er i gang i Storbritannien": <https://petition.parliament.uk/petitions/302284>
- [12]** "ved at få flere i job", Finans, Cheføkonom i Saxo Bank: Borgerløn vil få flere i job, 3. maj 2017: <https://finans.dk/politik/ECE9549378/chefoekonom-i-saxo-bank-borgerloen-vil-faa-flere-i-job>
- [13]** "eftervirkningerne af arbejdsløshed (stress, depression, selvmord mm.) i samfundet mindskes, samt den generelle sundhed forbedres": https://www.researchgate.net/publication/227387994_The_Town_with_No_Poverty_The_Health_Effects_of_a_Canadian_Guaranteed_Annual_Income_Field_Experiment
- [14]** "Men Kriselønnen får dog ikke alle folk til at holde op med at arbejde": <https://videnskab.dk/kultur-samfund/hoje-velfaerdsydelser-fjerner-ikke-lysten-til-arbejde>